

**МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

ИЗВЕШТАЈ
О АНАЛИЗИ ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ
УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА ЗА 2021. ГОДИНУ

БЕОГРАД,
децембар 2020.

**Ујрава
јо мери
свих нас**

САДРЖАЈ

Страна

I. УВОД	3
1. Нормативни оквир	3
2. Органи и организационе јединице на које се односи анализа.....	4
3. Период у коме је анализа спроведена	4
II. МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНУ ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА	5
1. Информациони систем за подршку стручном усавршавању матичара	5
2. Фазе у процесу утврђивања потреба.....	5
3. Учесници у процесу и њихове улоге	6
4. Коришћене методе за прикупљање података и разлози њиховог избора.....	7
5. Ограничења коришћења метода	8
III. КЉУЧНИ НАЛАЗИ ПО ФАЗАМА У ПРОЦЕСУ	9
1. Подаци о укупном броју корисника циљне групе	9
2. Подаци о броју матичара који су учествовали у секторском посебном стручном усавршавању у 2020. години	9
3. Размена информација са Сектором за матичне књиге и регистре у МДУЛС.....	9
4. Размена информација са Управним инспекторатом.....	10
5. Размена информације са другим органима	10
6. Студије, извештаји и други релевантни извори информација	11
7. Анкета за матичаре	12
8. Упитник за руководиоце	28
IV. ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ КОЈЕ ЈЕ ОСНОВ ЗА ПЛАНИРАЊЕ СЕКТОРСКОГ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ МАТИЧАРА	32
V. ОБЛАСТИ И ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ ЗА ПРИПРЕМУ СЕКТОРСКОГ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ МАТИЧАРА ЗА 2021. ГОДИНУ	36
VI. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	38

I.УВОД

1. Нормативни оквир

Стручно усавршавање запослених у јединицама локалне самоуправе уређено је Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе¹, а заснива се на програмима обуке којима се одређују облици и садржина стручног усавршавања и висина средстава за стручно усавршавање.

Припреми и доношењу програма обуке претходи поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем, који у смислу наведеног закона, нарочито постоји:

1) ако се донесу нови прописи које примењују органи јединица локалне самоуправе или ако измена тих прописа налаже суштинске потребе у поступању запослених у органима јединица локалне самоуправе у вези са њиховом применом или ако то захтева да запослени стекну или усвоје нове или унапреде своја знања и вештине за њихову примену;

2) ако се у органу јединице локалне самоуправе касни са извршавањем утврђених обавеза или поступањем у утврђеним роковима – у најмање 10% обавеза и поступака;

3) ако у поступку управне или судске контроле законитости управних аката које доноси орган јединице локалне самоуправе буде укинута или поништено најмање 10% аката који су били предмет контроле;

4) ако у поступку инспекцијског надзора или другог облика контроле законитости и сврсисходности рада органа јединица локалне самоуправе надлежни орган наложи меру или утврди препоруку за отклањање утврђених недостатака у односу на употребу стечених знања и вештина за обављање послова радног места запослених;

5) ако руководилац органа јединице локалне самоуправе оцени да опште стање у области којом руководи указује на потребу стручног усавршавања запослених;

б) ако непосредни руководилац у сарадњи са лицем одговорним за управљање кадровима у органу јединице локалне самоуправе у поступку оцењивања утврди потребно унапређење знања и вештина запослених.

У зависности од прописане надлежности органа за доношење програма обуке, уређена је и надлежност органа за утврђивање потреба за стручним усавршавањем запослених у јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС). У складу са наведеним, за секторски посебни програм обуке поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем спроводи орган државне управе у чијем делокругу су поверени послови државне управе.

Методологија за утврђивање потреба за стручним усавршавањем, односно извори и врсте информација, начин прикупљања и обраде података, појединачне врсте метода и техника чијом применом се обезбеђује прикупљање и анализа прикупљених информација о потребама за стручним усавршавањем запослених у органима јавне управе, извештај о анализи потреба за стручним усавршавањем, као и друга питања од значаја за утврђивање потреба за стручним усавршавањем, ближе су уређени Упутством о методологији за утврђивање потреба за стручним усавршавањем у органима јавне управе².

¹ „Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17 – др. закон, 95/18.

² „Службени гласник РС”, број 32/19.

Такође, потребно је указати да је Законом о матичним књигама³, поред осталог, уређено да се стручно усавршавање матичара остварује у складу са законом који уређује права и дужности запослених у ЈЛС.

У складу са наведеним прописима, Министарство државне управе и локалне самоуправе спровело је поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем посебне категорије запослених у ЈЛС који обављају поверене послове матичних књига – матичари и заменици матичара (у даљем тексту: матичари), за 2021. годину.

2. Органи и организационе јединице на које се односи анализа

Законом о матичним књигама уређена је надлежност у пословима вођења матичних књига и решавања у првостепеном управном поступку у области матичних књига.

Наведени послови државне управе поверени су општинама, односно градовима, односно граду Београду, а извршавају их општинске управе, односно градске управе, односно Градска управа града Београда.⁴

Такође, уређено је да се послови вођења матичних књига и решавања у првостепеном управном поступку у области матичних књига за подручје Аутономне покрајине Косово и Метохија поверавају градовима Нишу, Крагујевцу, Краљеву, Крушевцу, Јагодини, Врању и Лесковцу, а обављају их градске управе наведених градова⁵.

У том смислу, анализа потреба за стручним усавршавањем садржана у овом извештају односи се на наведене органе ЈЛС, односно њихове организационе јединице у којима се обављају поверени послови матичних књига.

3. Период у коме је анализа спроведена

Утврђивање потреба за стручним усавршавањем спроведено је у октобру 2020. године.

³ „Службени гласник РС”, бр. 20/09, 145/14 и 47/18.

⁴ Члан 6. Закона о министарствима.

⁵ Град Ниш за град Приштину и општине: Подујево, Глоговац, Обилић, Липљан и Косово Поље; град Крагујевац за општине: Пећ, Исток и Клина; град Краљево за општине: Косовска Митровица, Србица, Зубин Поток, Вучитрн, Звечан и Лепосавић; град Крушевац за општине: Призрен, Ораховац, Сува Река и Гора; град Јагодина за општине: Ђаковица и Дечани; град Врање за општине: Гњилане, Витина, Косовска Каменица и Ново Брдо и град Лесковац за општине: Урошевац, Качаник, Штимље и Штрпце.

II. МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНУ ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА

1. Информациони систем за подршку стручном усавршавању матичара

Утврђивање потреба за стручним усавршавањем матичара спроведено је уз подршку апликативног модула за стручно усавршавање матичара (у даљем тексту: еМодула за стручно усавршавање матичара), у који су у целини инволвирани:

- критеријуми и стандарди за утврђивање потреба за стручним усавршавањем уређени Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе;
- методологија за утврђивање потреба за стручним усавршавањем прописана Упутством о методологији за утврђивање потреба за стручним усавршавањем у органима јавне управе.

Истовремено, еМодула за стручно усавршавање матичара омогућио је не само пуну укљученост субјеката процеса (надлежних органа и корисника на које се ово стручно усавршавање односи), већ и ефикаснији, економичнији и ефективнији рад у свим фазама утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара, стандардизацију и транспарентност процеса утврђивања потреба, као и могућност целовитог сагледавања и анализе исказаних потреба за стручним усавршавањем ове категорије запослених у ЈЛС у 2021. години.

2. Фазе у процесу утврђивања потреба

Поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара претходило је детаљно дефинисање фаза овог процеса и активности које је потребно спровести ради целовитог утврђивања потреба и припреме извештаја о анализи утврђених потреба, за 2021. годину, и то:

1) *Прецизирање број корисника циљне групе* за које се спроводи поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем;

2) *Прикупљање података о броју матичара који су учествовали у секторском посебном стручном усавршавању у 2020. години* и резултата евалуације наведеног програма обуке;

3) *Остваривање сарадње са организационом јединицом у Министарству државне управе и локалне самоуправе* која обавља послове матичних књига⁶, ради прикупљања података из члана 122. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе;

4) *Остваривање сарадње са Управним инспекторатом*⁷, ради прикупљања података из члана 122. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе;

⁶ Сектор за матичне књиге и регистре.

⁷ Управни инспекторат, као орган у саставу Министарства државне управе и локалне самоуправе, сагласно члану 3. Закона о Управној инспекцији („Службени гласник РС”, број 87/11), обавља инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређују матичне књиге. Такође, чланом 85. став 3. Закона о матичним књигама, уређено је да надзор над спровођењем тог закона врши Министарство државне управе и локалне самоуправе, преко Управне инспекције, изузев надзора над спровођењем овог закона у делу који

5) *Остваривање сарадње са другим министарствима* у чијем делокругу су послови који су повезано питање са пословима државне управе који се односе на матичне књиге⁸, ради прикупљања података из члана 122. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе;

6) *Систематизовање новодонетих прописа* који се примењују у вођењу матичних књига;

7) *Прикупљање студија, извештаја и других релевантних извора информација* у вези са утврђивањем потреба за стручним усавршавањем матичара;

8) *Дефинисање метода и техника* које ће се применити у поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара;

9) *Дефинисање области и тематских целина стручног усавршавања* које је потребно укључити у утврђивање потреба матичара на индивидуалном нивоу и припрема анкете за матичаре;

10) *Дефинисање упитника за руководиоце* ради процене потреба за стручним усавршавањем матичара на нивоу сваког од органа из члана 6. Закона о матичним књигама и припрема упитника за руководиоце;

11) *Спровођење анкетања* матичара и руководиоца;

12) *Спровођење анализе исказаних потреба* за стручним усавршавањем матичара у 2021. години.

13) *Припремање извештаја о анализи потреба* за стручним усавршавањем матичара у 2020. години.

3. Учесници у процесу и њихове улоге

У процесу утврђивања потреба за стручним усавршавањем учесници су сврстани у четири групе, од којих свака има свој део обавеза у поступку утврђивања потреба, и то:

Прву групу чини организациона јединица Министарства државне управе и локалне самоуправе која обавља послове у вези са стручним усавршавањем запослених у државним органима и јединицама локалне самоуправе – Сектор за стручно усавршавање, као носилац поступка утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара.

Другу групу чине посредни учесници – надлежна организациона јединица у Министарству државне управе и локалне самоуправе која обавља послове матичних књига – Сектор за матичне књиге и регистре, Управни инспекторат и надлежни органи државне управе у чијем делокругу су послови који су повезани са пословима матичних књига – Министарство унутрашњих послова и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као подршка у прикупљању извора информација из члана 3. Упутства о методологији за утврђивање потреба за стручним усавршавањем у јавној управи.

се односи на матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима, које врши министарство надлежно за спољне послове.

⁸Министарство унутрашњих послова и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Трећу групу чине руководиоци органа јединица локалне самоуправе који извршавају поверене послове матичних књига. Ови учесници у складу са чланом 4. Упутства о методологији за утврђивање потреба за стручним усавршавањем у јавној управи, учествују у размени информација релевантних за процес утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара.

Четврту групу чини циљна група секторског посебног стручног усавршавања за које се спроводи утврђивање потреба за стручним усавршавањем – МАТИЧАРИ.

4. Коришћене методе за прикупљање података и разлози за њихов избор

За прикупљање података коришћене су следеће методе и технике:

1) *Метод анализе (садржаја) докумената* – у којем су узорци истраживања позитивни прописи, стратешка документа, извештаји из управне и судске контроле законитости рада и аката органа из члана 6. Закона о матичним књигама, Евиденција о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченог на секторском стручном усавршавању, Евиденција о датим овлашћењима за обављање послова матичара, Евиденција о положеном посебном стручном испиту за матичара и друго.

2) *Структурални интервју* са руководиоцима органа из члана 6. Закона о матичним књигама.

3) *Упитник* за прикупљање информација од матичара.

4) *Метод дескриптивне статистике* и *метод статистичког закључивања*.

Одабране методе обезбеђују остваривање сврхе због које се утврђивање потреба спроводи.

Такође, у потпуности су у функцији остваривања крајњег циља процеса прикупљања и анализе релевантних података и информација, а то је припрема и доношење Секторског посебног програма обуке матичара за 2021. годину, који треба да задовољи потребе:

- циљне групе којој је намењен (матичари);
- корисника програма - органа у којем они обављају поверене послове матичних књига (органи из члана 6. Закона о матичним књигама);
- органа државне управе у чијем делокругу су послови матичних књига (Министарство државне управе и локалне самоуправе);
- других органа државне управе чији делокруг је повезано питање са пословима матичних књига (Управни инспекторат, Министарство унутрашњих послова, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, итд.);
- грађана који остварују права и правне интересе у области матичних књига.

За примену ових метода обезбеђени су сви потребни услови, будући да је цео процес утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара подржан адекватним информатичким решењем.

5. Ограничења коришћених метода

У поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара применом коришћених метода није било ограничења. Томе је посебно допринео висок степен укључености и сарадње свих учесника у овом процесу.

Поред тога, коришћење информатичке подршке – еМодула за стручно усавршавање матичара, у анкетањању матичара, али и интервјуисању њихових руководилаца, обезбедило је једнак приступ праву свих потенцијалних корисника програма обуке и органа у којима извршавају поверене послове матичних књига да индивидуално изразе своје потребе, без било какве селекције и/или ограничења.

III. КЉУЧНИ НАЛАЗИ ПО ФАЗАМА У ПРОЦЕСУ

1. Подаци о укупном броју корисника циљне групе

Према Евиденцији о датим овлашћењима за обављање послова матичара, коју сагласно Закону о матичним књигама води Министарство државне управе и локалне самоуправе⁹, у периоду спровођења поступка утврђивања потреба за стручним усавршавањем за 2021. годину, циљна група на које се ова анализа односи обухватала је 1349 матичара.

2. Подаци о броју матичара који су учествовали у секторском посебном стручном усавршавању у 2020. години

На основу увида у Евиденцију о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченог на секторском стручном усавршавању, коју Министарство води у електронском облику, утврђено је да је у 2020. години програм обуке похађало 710 матичара.

Секторски посебни програм обуке матичара за 2020. годину похађало је 185 матичара или 35% више полазника од првобитно планираног броја од 525 матичара за наведену годину.

Оваквом резултату допринело је с једне стране, велика заинтересованост матичара за похађање обука утврђених програмом, као и руководиоца који су препознали потребу за унапређење знања и вештина, односно способности матичара у областима и тематским целинама утврђеним програмом обуке.

С друге стране, могућност реализације програма обуке за знатно већи број полазника од планираног, омогућена је спровођењем обука као учење на даљину.

Наиме, иако је спровођење Секторског посебног програма обуке матичара за 2020. годину планирано применом традиционалних облика у стручном усавршавању (предавање, тренинг, радионица), због новонастале ситуације изазване заразном болести COVID 19, предност у спровођењу програма обуке дата је учењу на даљину, односно комбинованом учењу, које је пружио прилику за укључивање у похађање програма обуке додатном броју заинтересованих матичара.

Вредновање овог програма обуке од стране полазника и реализатора оцењено је високим оценама. Истовремено, полазници су у вредновању обука исказали потребу за додатним унапређењем знања у области Родитељско право/Породични статус детета, Лично име, Држављанство и Заштита података о личности у матичним књигама.

3. Размена информација са Сектором за матичне књиге и регистре у Министарству државне управе и локалне самоуправе

Подаци о новодонетим прописима или изменама прописа које примењују матичари, а који налажу обавезу стручног усавршавања – У 2019. години није донет ни један нови пропис или измене прописа које матичари примењују у обављању поверених послова матичних књига.

Подаци о утврђеном кашњењу матичара у извршавању обавеза или поступању у утврђеним роковима (у најмање 10% обавеза и поступака) – Праћењем стања у извршавању поверених послова матичних књига није утврђено кашњење

⁹ Сектор за матичне књиге и регистре.

матичара у извршавању обавеза или поступању у утврђеним роковима, у поступцима основног уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, односно чињенице смрти у матичну књигу умрлих и поступцима за упис чињенице рођења, закључења брака и смрти у матичне књиге на основу исправа иностраних органа. Истовремено, у првостепеном управном поступку покренутом по захтеву странака у периоду од 1. јануара до 31. октобра 2020. године, о којима се одлучује доношењем решења, утврђено је тзв. „ћутање управе”, односно неиздавање решења у прописаним роковима из члана 145. Закона о општем управном поступку¹⁰ – у 8% поступака.

Подаци о проценту укинутих или поништених аката који су били предмет контроле (најмање 10% аката који су били предмет контроле) – На основу Евиденције о решавању у управним стварима у другостепеном управном поступку у области матичних књига поводом жалби на решења првостепених органа из члана 6. Закона о матичним књигама, у периоду од 1. јануара до 31. октобра 2020. године, од укупног броја предмета контроле 50% првостепених решења је укинута или поништено. Најчешћи разлози за удовољавање жалбеним захтевима били је повреда правила поступка.

У односу на наведене показатеље, оцењено је потребним стручно усавршавање матичара у темама: Посебни управни поступци у области матичних књига, Поступци за упис промене података у матичне књиге, Управне радње у пословима матичних књига и Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом).

4. Размена информација са Управним инспекторатом

Подаци о наложеним мерама за отклањање утврђених недостатака у поступку надзора – Управна инспекција спроводи инспекцијски надзор у складу са годишњим програмом рада, према коме за 2020. годину није било планирано спровођење редовних инспекцијских надзора над применом прописа којима се уређују област матичних књига.

У току 2020. године, управни инспектори Управног инспектората спровели су три инспекцијска надзора над применом прописа о матичним књигама.

Записницима о инспекцијском надзору, надзираним органима предложено је извршење укупно две мере за отклањање утврђених незаконитости, неправилности и недостатака у раду, а које су у вези са уписом података у матичне књиге.

На основу Закона о управној инспекцији, због ризика погрешне примене и непоштовања одредби закона и других прописа, предузимане су и превентивне мере тако да је у циљу спречавања наступања штетних последица надзираним органима упућено 180 указивања (углавном у вези са обавезама органа из члана 6. Закона о матичним књигама које се односе на спровођење одредаба тог и Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе о стручном усавршавању матичара).

5. Размена информација са другим органима

Подаци о новодонетим прописима или изменама прописа у областима у делокругу Министарства унутрашњих послова које примењују матичари, а који

¹⁰ „Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење.

налажу обавезу стручног усавршавања – У 2020. години донет је Правилник о начину одређивања и пасивизирања јединственог матичног броја грађана,¹¹ који ближе уређује начин поступања матичара у вези са поступком који претходи одређивању јединственог матичног броја грађана и уписом тог податка у матичне књиге утврђен Законом о јединственом матичном броју грађана.¹²

У односу на наведене показатеље, оцењено је потребним додатно унапређење знања матичара у вези са уписом података о јединственом матичном броју грађана у матичне књиге.

Подаци о стању у областима из делокруга Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, које налажу обавезу стручног усавршавања матичара – У назначеном периоду није утврђено кашњење матичара у извршавању обавеза или поступању у утврђеним роковима у области породичноправне заштите, брака и личног имена. На основу Евиденције о решавању у управним стварима у другостепеном управном поступку у области личног имена поводом жалби на решења првостепених органа из члана 6. Закона о матичним књигама, у периоду од 1. јануара до 31. октобра 2020. године, од укупног броја предмета контроле 53,8% првостепених решења је укинута или поништено. Најчешћи разлози за удовољавање жалбеним захтевима били су погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреда правила поступка.

У односу на наведене показатеље, оцењено је потребним стручно усавршавање матичара у темама: Родитељско право, Лично име и Услови за закључење и престанак брака.

6. Студије, извештаји и други релевантни извори информација

Полазећи од уређених критеријума и мерила, посебан утицај на утврђивање потреба за стручним усавршавањем матичара имају документи политике у областима које су у вези са обављањем послова матичних књига (документи јавних политика – стратегије и акциони планови, извештаји о примени међународних аката и слично), као и обавезе које проистичу из тих докумената.

Сагласно томе, у процесу утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара за 2021. годину, извршено је прикупљање, систематизовање и анализа садржаја материјала на основу кога се врши конкретизација у предлагању области и тематских целина за припрему секторског посебног програма обуке матичара за наведену календарску годину, и то:

(1) *Акциони план за остваривање права националних мањина*¹³ – Стратешки циљ 1 – активности 1.2, 1.3. и 1.7, као и Извештај 1/2019 о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина, у делу који се односи на Лични статусни положај.¹⁴

(2) *Трећи периодични извештај о примени Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима*, у делу који се односи на личне исправе.¹⁵

¹¹ „Службени гласник РС”, број 115/20.

¹² „Службени гласник РС”, број 24/18.

¹³ https://ljudskaprava.gov.rs/sites/default/files/prilog_fajl/akcioni_plan_za_sprovodjenje_prava_nacionalnih_manjina_-_sa_semaforom.pdf

¹⁴ <https://ljudskaprava.gov.rs/sh/node/21795>.

¹⁵ <https://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/142>.

(3) *Закључна запажања Комитета за права детета*¹⁶ у вези са Другим и Трећим периодичним извештајем о примени Конвенције о правима детета у Републици Србији, број CRC/C/SR.2193 од 3. фебруара 2017. године, у делу који се односи на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених¹⁷ и Општи коментар бр. 21 (2017) о деци у уличној ситуацији.¹⁸

(4) *Закључна запажања Комитета за елиминисање дискриминације жена*¹⁹ у вези са Четвртим периодичним извештајем о примени Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена, у делу који се односи на остваривање права на упис чињенице рођења детета у матичну књигу рођених.²⁰

(5) *Тематски коментар бр. 3 Право на употребу језика припадника националних мањина* Саветодавног комитета за праћење спровођења Оквирне конвенције за заштиту националних мањина ACFC/44DOC(2012)001 рев.²¹

(6) *Споразум о разумевању* закључен – 3. октобра 2019. године, између Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице – Представништво у Србији, у питањима која се односе на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених.

На основу анализе садржаја наведених докумената, релевантним за унапређење знања и вештина, односно способности матичара извојиле су се теме: Упис чињенице рођења у матичну књигу рођених, Стицање држављанског статуса и одређивање јединственог матичног броја грађана припадника ромске националне мањине, Право на лично име и Заштита од дискриминације у поступцима за остваривање права у области матичних књига.

7. Анкета за матичаре

Поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара претходило је издавање Инструкције о начину рада органа из члана 6. Закона о матичним књигама у вези са утврђивањем потреба за стручним усавршавањем матичара за 2021. годину²², којом је Министарство државне управе и локалне самоуправе прецизирало начин рада у вези са спровођењем поступка утврђивања потреба.

Утврђивање потреба за стручним усавршавањем матичара спроведено је у оквиру поменутог еМодула за стручно усавршавање матичара и у потпуности је обезбедило исказивање потреба на индивидуалном нивоу.

За прикупљање квантитативних и квалитативних информација у утврђивању потреба за стручним усавршавањем матичара коришћен је метод анкетирања, односно техника за прикупљање података – са затвореним питањима, уз могућност уноса отворених одговора (предлога, сугестија, коментара) у рубрику „Напомена” сваке од предвиђених тематских целина у оквиру односне области стручног усавршавања.

Овакав приступ елиминисао је све евентуалне недостатке у прикупљању

¹⁶ Усвојени од стране Комитет за права детета Уједињених нација на 2193. састанку, одржаном 3. фебруара 2017. године.

¹⁷ <https://ljudskaprava.gov.rs/sh/node/19966>.

¹⁸ Комитет за права детета УН усвојио је 21. јуна 2017. године Општи коментар бр.21 о деци у уличној ситуацији (<https://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/143>).

¹⁹ Усвојен од стране Комитета на седамдесет другом заседању 18. фебруар - 8. март 2019. године

²⁰ <https://ljudskaprava.gov.rs/sh/node/19867>.

²¹ https://ljudskaprava.gov.rs/sites/default/files/dokument_file/pravo_na_upotrebu_jezika_pripadnika_nacionalnih_manjina_na_osn_ovu_okvime_konvencije.pdf

²² Инструкција број: 151-00-40/2020-13 од 23.09.2020. године.

података путем ове технике, а посебно оне који се односе на:

1. немогућност да се поставе додатна питања, како би се релевантне теме додатно продубиле (што је омогућио унос отворених коментара, предлога и сугестија у рубрику „Напомене”);

2. ризик да испитаници неће одговорити на сва питања или да неће уопште одговорити (матичари су обавештени да је попуњену анкету потребно верификовати, као и да је индивидуално исказивање потреба у директној вези са планирањем и похађањем обука у периоду спровођења Секторског посебног програма обуке матичара за 2021. годину);

3. увид и контролу ко заиста попуњава анкету (будући да се рад у еМодулу обавља употребом квалификованог електронског сертификата).

Анкета за матичаре обухватила је шест области стручног усавршавања са укупно 31 тематском целином које су, између осталог, дефинисане на основу садржаја резултата претходно описаних фаза процеса утврђивања потреба.

Такође, у обзир су узети и резултати спроведене анализе потреба за стручним усавршавањем за 2021. годину у градовима и општинама у Републици Србији, који је сачињен у оквиру пројекта Управљање људским ресурсима у локалној самоуправи – фаза 2, који спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе, Стална конференција градова и општина и Савет Европе, уз финансијску подршку Европске уније и Савета Европе. Наиме, у утврђивању потреба за стручним усавршавањем у областима које су обухват општег програма обуке запослених у ЈЛС,²³ посебно је исказана потреба за стручним усавршавањем матичара у области унапређења личних вештина и то моделирањем описа тематских целина ове области тако да одговарају специфичним потребама матичара, као посебне категорије запослених у ЈЛС, али и укључивањем облика и метода стручног усавршавања које до сада у овим областима нису биле обухваћене наведеним програмом обуке запослених у ЈЛС који спроводи Национална академија за јавну управу.

АНКЕТА - ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА И ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	Ред. бр.	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА
МАТИЧНЕ КЊИГЕ	1.	Вођење матичних књига – основна обука
	2.	Поступци за упис промене података у матичне књиге
	3.	Управне радње у пословима матичних књига
	4.	Посебни управни поступци у области матичних књига
	5.	Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)
	6.	Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа
	7.	Чување, увид и обнављање матичних књига
РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА	1.	Регистар матичних књига – основна обука
	2.	Обука за практичан рад матичара – администратора у Регистру матичних књига
	3.	Регистар матичних књига и размена података у управном поступку

²³ Област Лични развој и вештине обухваћена је Општим програмом обуке из члана 122а Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, који је Влада донела за 2019. и 2020. годину.

	4.	Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку
ДРЖАВЉАНСТВО	1.	Појам држављанства и прописи о држављанству
	2.	Стицање и престанак држављанства Републике Србије
	3.	Евиденција о држављанима Републике Србије
	4.	Електронска размена података из јединствене евиденције о држављанима Републике Србије
ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ, БРАК И ЛИЧНО ИМЕ	1.	Услови за закључење и престанак брака
	2.	Поступак за одређивање и промену личног имена
	3.	Упис података о старатељству, усвојењу и пословној способности – обука за практичан рад матичара
	4.	Родитељско право
МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ И СТАТУСНА ПИТАЊА СА ИНОСТРАНИМ ЕЛЕМЕНТОМ	1.	Међународна правна помоћ у статусним питањима
	2.	Начин општења у међународном правном саобраћају
	3.	Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају
	4.	Сазнање и утврђивање страног права
	5.	Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус
ЛИЧНИ РАЗВОЈ И ВЕШТИНЕ МАТИЧАРА	1.	Вештине комуникације
	2.	Писана комуникација
	3.	Решавање конфликта
	4.	Превазилажење стреса
	5.	Развој личне ефикасности и креативности
	6.	Организација времена
	7.	Тимови и тимски рад

Доступност анкете за исказивање потреба, омогућена је матичарима у периоду од 1. до 15. октобра 2020. године.

У поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем путем анкете учествовало је укупно 903 матичара и заменика матичара из 135 органа из члана 6. Закона о матичним књигама (или 66,9% матичара из 93,1% органа).

БРОЈ МАТИЧАРА УЧЕСНИКА АНКЕТЕ ПО ОРГАНИМА ИЗ ЧЛАНА 6. ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА

ЈЛС (135)	БРОЈ МАТИЧАРА КОЈИ СУ УЧЕСТВОВАЛИ У АНКЕТИ	БРОЈ АНКЕТА КОЈЕ СУ ВЕРИФИКОВАНЕ
Алибунар	6	6
Ада	4	4
Александровац	4	4
Апатин	4	4
Аранђеловац	10	10
Ариље	3	2
Бабушница	5	5
Бач	3	3
Баточина	1	1
Бајина Башта	1	1
Бела Црква	5	5
Бечеј	3	3
		14

Бечин	4	4
Београд	53	52
Бела Паланка	1	1
Блаце	4	4
Бојник	3	3
Богатић	7	7
Бор	5	5
Бачка Паланка	13	13
Бачки Петровац	1	1
Брус	5	5
Бачка Топола	7	7
Чачак	2	2
Чајетина	1	1
Ћићевац	4	4
Чока	4	4
Црна Трава	2	2
Ђуприја	3	3
Деспотовац	12	12
Дољевац	3	3
Гацин Хан	3	3
Горњи Милановац	9	9
Враће - Ѓњилане	2	2
Голубац	5	4
Инђија	5	5
Ириг	5	5
Крагујевац - Исток	1	1
Ивањица	5	5
Јагодина	5	5
Лесковац - Качаник	1	1
Крагујевац	18	17
Кикинда	9	9
Враће – К. Каменица	2	1
Кладово	8	8
Крагујевац - Клина	2	2
Књажевац	9	9
Кнић	4	4
Ковин	13	13
Коцељева	4	4
Косјерић	1	1
Ковачица	12	12
Крупањ	4	4
Крушевац	14	14
Кучево	8	8
Кула	6	6
Куршумлија	11	11

Кањижа	8	8
Лајковац	6	4
Лапово	2	2
Лесковац	25	25
Лебане	1	1
Лозница	13	13
Лучани	4	4
Љиг	2	2
Љубовија	5	5
Мајданпек	12	12
Мало Црниће	6	6
Мерошина	3	3
Медвеђа	6	6
Мали Иђош	3	3
Мионица	2	2
Мали Зворник	2	2
Нови Бечеј	6	6
Неготин	15	15
Ниш	17	17
Нови Кнежевац	2	2
Нови Пазар	13	13
Нови Сад	27	27
Нова Варош	2	2
Оџаци	8	8
Опово	2	2
Панчево	9	9
Крагујевац - Пећ	1	1
Пећинци	5	5
Пирот	13	13
Планиште	6	6
Пожаревац	16	16
Пожега	3	3
Прокупље	5	5
Прибој	3	3
Пријеполје	5	5
Прешево	1	1
Петровац на Млави	12	12
Крушевац - Призрен	2	2
Рача	1	1
Рековац	4	4
Ражањ	4	4
Шабац	13	13
Сокобања	2	2
Смедерево	22	21
Смедеревска Паланка	14	14

Сечањ	3	3
Шид	13	13
Сјеница	6	6
Сремска Митровица	13	13
Сомбор	13	13
Стара Пазова	8	8
Србобран	2	2
Сента	2	2
Суботица	19	19
Сурдулица	6	6
Сврљиг	5	5
Свилајнац	10	10
Темерин	4	4
Трговиште	1	1
Тител	3	3
Топола	7	7
Трстеник	2	2
Уб	7	6
Ужице	2	1
Лесковац - Урошевац	1	1
Варварин	6	5
Врњачка Бања	5	5
Велико Градиште	5	5
Владичин Хан	5	5
Велика Плана	5	5
Врање	19	19
Врбас	6	6
Жабари	4	4
Зајечар	1	1
Жабалъ	4	4
Жагубица	8	8
Житиште	4	4
Зрењанин	22	22
Укупно:	903	892

У односу на предложене области и тематске целине, матичари су исказали потребе за стручним усавршавањем у свим предложеним тематским целинама. Број матичара који се одредио према појединачним тематским целинама указује на висок степен њихове потребе за унапређење, односно подизање нивоа знања, вештина и способности за обављање послова вођења матичних књига и одлучивања у првостепеном управном поступку у области матичних књига.

Томе у прилог говори и чињеница да је у свим предложеним областима исказана потреба за стручним усавршавањем (са високим и средњим степеном приоритета) виша од 75%, и то:

**ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ПРЕМА ПРОЦЕНТУ ИСКАЗАНИХ ПОТРЕБА
ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА**

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ПРОЦЕНАТ ЗАИНТЕРЕСОВАНОСТИ
Матичне књиге	85,4%
Регистар матичних књига	83,2%
Држављанство	85,3%
Породични односи, брак и лично име	83,4%
Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом	75,6%
Лични развој и вештине матичара	78,7%

Пропорционално високом проценту приоритета исказаном по областима стручног усавршавања, исказан је висок проценат потребе матичара за стручним усавршавањем у појединачним тематским целинама односних области (са високим и седњим степеном приоритета), и то:

**ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ ПРЕМА ПРОЦЕНТУ ИСКАЗАНИХ ПОТРЕБА
ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА**

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ПРОЦЕНАТ ЗАИНТЕРЕСОВАНОСТИ
Матичне књиге 2021	Вођење матичних књига – основна обука	79,4
	Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа	87,7
	Посебни управни поступци у области матичних књига	86,2
	Поступци за упис промене података у матичне књиге	83,6
	Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)	88,6
	Управне радње у пословима матичних књига	86,9
	Чување, увид и обнављање матичних књига	82,8
Регистар матичних књига 2021	Обука за практичан рад матичара – администратора у Регистру матичних књига	85,4
	Регистар матичних књига – основна обука	77,0
	Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку	78,9
	Регистар матичних књига и размена података у управном поступку	87,9
Држављанство 2021	Евиденција о држављанима Републике Србије	87,7

	Електронска размена података из јединствене евиденције о држављанима Републике Србије	82,5
	Појам држављанства и прописи о држављанству	82,6
	Стицање и престанак држављанства Републике Србије	85,1
<hr/>		
Породични односи, брак и лично име 2021	Поступак за одређивање и промену личног имена	86,1
	Родитељско право	80,2
	Упис података о старатељству, усвојењу и пословној способности – обука за практичан рад матичара	84,6
	Услови за закључење и престанак брака	84,4
<hr/>		
Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021	Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају	87,2
	Међународна правна помоћ у статусним питањима	81,6
	Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус	85,0
	Начин општења у међународном правном саобраћају	80,9
	Сазнање и утврђивање страног права	79,9
<hr/>		
Лични развој и вештине матичара 2021	Вештине комуникације	81,4
	Организација времена	72,1
	Писана комуникација	76,0
	Превазилажење стреса	83,3
	Развој личне ефикасности и креативности	77,7
	Решавање конфликта	79,8
	Тимови и тимски рад	76,6
<hr/>		

Посебан сегмент анализе су подаци који су проистекли из већ поменуте могућности која је остављена матичарима да додатним коментарима, предлозима и сугестијама укажу на области и/или тематске целине за које су поред предложених, такође заинтересовани за стручно усавршавање.

Напомене, којих је било укупно 58, нису садржале предлог нових области или тематских целина стручног усавршавања и углавном су се односиле на сугестије у вези са унапређењем предложених области и тематских целина или потврду оправданости предлагања истих. Нарочито је указано на значај даљег развоја овог програма обуке и обезбеђивања континуираног стручног усавршавања у следећим областима и тематским целинама којима се унапређују знања матичара (тематске целине представљене су примарним редоследом који су навели матичари по областима):

**ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ
ПОСЕБНО ИСТАКНУТЕ ОД СТРАНЕ МАТИЧАРА У ПРОЦЕСУ АНКЕТИРАЊА**

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА
Матичне књиге 2021	Посебни управни поступци у области матичних књига Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом) Управне радње у пословима матичних књига Вођење матичних књига – основна обука Поступци за упис промене података у матичне књиге Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа Чување, увид и обнављање матичних књига
Породични односи, брак и лично име 2021	Родитељско право Поступак за одређивање и промену личног имена Услови за закључење и престанак брака
Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021	Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус
Регистар матичних књига 2021	Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку
Држављанство 2021	Електронска размена података из јединствене евиденције о држављанима Републике Србије

Будући да се предност у утврђивању потреба за стручним усавршавањем за календарску годину за коју се спроводи даје областима стручног усавршавања за које је исказан висок степен приоритета, на основу укупних резултата примене метода анкетања, сачињена је листа области стручног усавршавања према редоследу исказаних потреба матичара за 2021. годину:

- 1) МАТИЧНЕ КЊИГЕ;
- 2) МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ И СТАТУСНА ПИТАЊА СА ИНОСТРАНИМ ЕЛЕМЕНТОМ;
- 3) ЛИЧНИ РАЗВОЈ И ВЕШТИНЕ;
- 4) ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ, БРАК И ЛИЧНО ИМЕ;
- 5) ДРЖАВЉАНСТВО;
- 6) РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА.

Поред тога, у значајном броју области и тематских целина наглашена је потреба размене искустава и добре праксе између самих матичара, као и потреба за обукама које су у већем обиму засноване на интерактивном приступу у раду са полазницима, нпр. симулационе обуке у којима се опонаша радно окружење, акционо учење у коме се решавају реални проблеми и студије случајева.

У односу на ове коментаре у напоменама, важно је нагласити да су матичари су имали могућност да се посебно изјасне о облику стручног усавршавања за сваку од предложених тематских целина.

**ОБЛИЦИ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА
СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ПО ТЕМАТКИМ ЦЕЛИНАМА**

**ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Матичне књиге 2021**

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Вођење матичних књига – основна обука	Предавање	73
	Семинар	175
	Тренинг	15
	Радионица	12
	Округли сто	5
	Електронско учење	79
Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа	Предавање	71
	Семинар	211
	Тренинг	9
	Радионица	9
	Округли сто	10
	Конференција	2
		21

	Студијске посете	5
	Електронско учење	100
Посебни управни поступци у области матичних књига	Предавање	67
	Семинар	174
	Тренинг	7
	Радионица	10
	Округли сто	9
	Конференција	2
	Електронско учење	73
Поступци за упис промене података у матичне књиге	Предавање	80
	Семинар	228
	Тренинг	14
	Радионица	8
	Округли сто	5
	Конференција	1
	Студијске посете	1
	Електронско учење	105
Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)	Предавање	110
	Семинар	240
	Тренинг	10
	Радионица	12
	Округли сто	9
	Конференција	1
	Менторство	1
	Електронско учење	117
Управне радње у пословима матичних књига	Предавање	74
	Семинар	178
	Тренинг	7
	Радионица	10
	Округли сто	8
	Конференција	1
	Електронско учење	91
Чување, увид и обнављање матичних књига	Предавање	58
	Семинар	127
	Тренинг	6
	Радионица	5
	Округли сто	4
	Електронско учење	44

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Регистар матичних књига 2021

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Обука за практичан рад матичара –	Предавање	44
		22

администратора у Регистру матичних књига

	Семинар	129
	Тренинг	28
	Радионица	28
	Округли сто	4
	Електронско учење	67
Регистар матичних књига – основна обука	Предавање	45
	Семинар	109
	Тренинг	16
	Радионица	5
	Округли сто	3
	Конференција	1
	Електронско учење	47
Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку	Предавање	46
	Семинар	84
	Тренинг	11
	Радионица	3
	Округли сто	3
	Конференција	1
	Коучинг	1
	Електронско учење	51
Регистар матичних књига и размена података у управном поступку	Предавање	58
	Семинар	131
	Тренинг	10
	Радионица	21
	Округли сто	6
	Стажирање	1
	Електронско учење	65

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Држављанство 2021

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Евиденција о држављанима Републике Србије	Предавање	75
	Семинар	151
	Тренинг	9
	Радионица	5
	Округли сто	5
	Електронско учење	85
Електронска размена података из јединствене евиденције о држављанима Републике Србије	Предавање	72
	Семинар	160
	Тренинг	12
	Радионица	7
	Округли сто	4
		23

	Конференција	4
	Електронско учење	94
Појам држављанства и прописи о држављанству	Предавање	51
	Семинар	131
	Тренинг	10
	Радионица	2
	Округли сто	6
	Коучинг	1
	Електронско учење	54
Стицање и престанак држављанства Републике Србије	Предавање	64
	Семинар	157
	Тренинг	16
	Радионица	4
	Округли сто	4
	Стажирање	1
	Електронско учење	83

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Породични односи, брак и лично име 2021

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Поступак за одређивање и промену личног имена	Предавање	64
	Семинар	177
	Тренинг	8
	Радионица	7
	Округли сто	7
	Конференција	1
	Менторство	4
	Студијске посете	1
	Електронско учење	75
	Родитељско право	Предавање
Упис података о старатељству, усвојењу и пословној способности – обука за практичан рад матичара	Семинар	118
	Тренинг	9
	Радионица	2
	Округли сто	4
	Конференција	3
	Коучинг	2
	Менторство	5
	Електронско учење	63
	Предавање	67
	Семинар	153
Тренинг	13	
Радионица	12	
Округли сто	3	
		24

	Стажирање	1
	Менторство	4
	Електронско учење	76
Услови за закључење и престанак брака	Предавање	74
	Семинар	189
	Тренинг	17
	Радионица	6
	Округли сто	4
	Стажирање	1
	Коучинг	1
	Менторство	2
	Студијске посете	1
	Електронско учење	105

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају	Предавање	100
	Семинар	252
	Тренинг	6
	Радионица	20
	Округли сто	5
	Менторство	1
	Електронско учење	140
Међународна правна помоћ у статусним питањима	Предавање	72
	Семинар	131
	Тренинг	7
	Радионица	7
	Округли сто	6
	Конференција	1
	Електронско учење	61
Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус	Предавање	81
	Семинар	188
	Тренинг	12
	Радионица	4
	Округли сто	4
	Конференција	1
	Стажирање	1
	Студијске посете	1
	Електронско учење	74
Начин општења у међународном правном саобраћају	Предавање	78
	Семинар	186
	Тренинг	10
		25

	Радионица	11
	Округли сто	6
	Стажирање	2
	Менторство	4
	Електронско учење	73
Сазнање и утврђивање страног права	Предавање	72
	Семинар	145
	Тренинг	5
	Радионица	6
	Округли сто	6
	Електронско учење	62

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
Лични развој и вештине матичара 2021

ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ОБУКЕ	БРОЈ МАТИЧАРА
Вештине комуникације	Предавање	47
	Семинар	129
	Тренинг	28
	Радионица	25
	Округли сто	7
	Конференција	1
	Стажирање	1
	Коучинг	2
	Студијске посете	1
	Електронско учење	76
Организација времена	Предавање	39
	Семинар	94
	Тренинг	13
	Радионица	12
	Округли сто	12
	Конференција	1
	Коучинг	1
Електронско учење	37	
Писана комуникација	Предавање	48
	Семинар	107
	Тренинг	19
	Радионица	12
	Округли сто	6
	Конференција	1
	Коучинг	1
	Менторство	1
	Електронско учење	55
Превазилажење стреса	Предавање	63
	Семинар	143
		26

	Тренинг	34
	Радионица	22
	Округли сто	6
	Конференција	1
	Коучинг	4
	Менторство	1
	Студијске посете	1
	Електронско учење	72
Развој личне ефикасности и креативности	Предавање	41
	Семинар	103
	Тренинг	23
	Радионица	14
	Округли сто	9
	Конференција	2
	Коучинг	1
	Менторство	1
	Студијске посете	1
	Електронско учење	48
Решавање конфликта	Предавање	51
	Семинар	119
	Тренинг	15
	Радионица	14
	Округли сто	8
	Конференција	1
	Електронско учење	50
Тимови и тимски рад	Предавање	36
	Семинар	103
	Тренинг	20
	Радионица	26
	Округли сто	9
	Конференција	2
	Менторство	2
	Студијске посете	1
	Електронско учење	49

Према прикупљеним подацима, доминантни облици стручног усавршавања за који је исказана потреба јесу *семинар* и *електронско учење*, а затим *предавање*, *тренинг* и *радионица* и на крају *округли сто*, *конференције*, *менторство* и *коучинг*.

У односу на претходни циклус утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара (који је по први пут спроведен за 2020. годину), уочава се напредак у сагледавању одговарајућих облика стручног усавршавања, што указује да је спровођење Секторског посебног програма обуке матичара за 2020. годину, односно похађање овог програма обуке помогло бољем разумевању техника и метода рада који се примењују у оквиру одређеног облика стручног усавршавања.

8. Упитник за руководиоце

Након исказаних потреба матичара за секторским посебним стручним усавршавањем у 2021. години, приступило се прикупљању података од руководиоца органа из члана 6. Закона о матичним књигама – начелника општинских/градских управа.

Ова фаза утврђивања потреба спроведена је са циљем да руководиоци искажу процену потреба матичара за стручним усавршавањем са аспекта непосредног праћења и оцењивања резултата постигнутих у обављању послова матичара.

У том смислу, сачињен је Упитник за руководиоце, заснован на оквирној структури анкете за матичаре, с тим да су руководиоци поред осталог, процењивали оптимални и приоритетни број матичара на нивоу органа којим руководе за похађање овог програма обуке (по тематским целинама).

Доступност упитника за процену потреба матичара, омогућена је руководиоцима у оквиру еМодула за стручно усавршавање матичара, у периоду од 16. до 23. октобра 2020. године.

У поступку процене потреба за стручним усавршавањем путем упитника учествовало је укупно 102 (70,3%) руководиоца.

БРОЈ РУКОВОДИОЦА УЧЕСНИКА УТВРЂИВАЊА ПОТРЕБА МАТИЧАРА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ ПО ОРГАНИМА ИЗ ЧЛАНА 6. ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА

ГРАДСКА/ОПШТИНСКА УПРАВА	БРОЈ РУКОВОДИЛАЦА	БРОЈ ВЕРИФИКОВАНИХ УПИТНИКА
Алибунар	1	1
Ада	1	1
Апатин	1	1
Аранђеловац	1	1
Бабушница	1	1
Баточина	1	1
Бајина Башта	1	1
Бела Црква	1	1
Бечеј	1	1
Беоцин	2	2
Београд	1	1
Бела Паланка	1	1
Бојник	1	1
Бољевац	1	1
Бачка Паланка	1	1
Бачки Петровац	1	1
Брус	1	1
Чачак	1	1
Чајетина	1	1
Ћићевац	1	1
Чока	1	1
Црна Трава	1	1

Ђуприја	1	1
Деспотовац	1	1
Димитровград	1	1
Дољевац	1	1
Гацин Хан	1	1
Инђија	1	1
Ириг	1	1
Ивањица	1	1
Јагодина	1	1
Кикинда	1	1
Кладово	1	1
Кнић	1	1
Ковин	1	1
Коцељева	1	1
Косјерић	1	1
Ковачица	1	1
Крупањ	1	1
Крушевац	1	1
Кучево	1	1
Куршумлија	1	1
Кањижа	1	1
Лајковац	1	1
Лапово	1	1
Лесковац	1	1
Лозница	1	1
Лучани	1	1
Љиг	1	1
Мајданпек	1	1
Мало Црниће	1	1
Медвеђа	1	1
Мали Зворник	1	1
Нови Бечеј	1	1
Нова Црња	1	1
Неготин	1	1
Ниш	1	1
Нови Кнежевац	1	1
Опово	1	1
Осечина	1	1
Панчево	1	1
Пећинци	1	1
Пирот	1	1
Пландиште	1	1
Прокупље	1	1
Прибој	1	1
Пријепоље	1	1

Прешево	1	1
Петровац на Млави	2	2
Рашка	1	1
Ражањ	1	1
Сокобања	1	1
Смедерево	1	1
Сечањ	1	1
Сјеница	1	1
Сремски Карловци	1	1
Сремска Митровица	1	1
Сомбор	1	1
Стара Пазова	1	1
Србобран	1	1
Сента	1	1
Суботица	1	1
Сурдулица	1	1
Сврљиг	1	1
Свилајнац	1	1
Темерин	1	1
Тител	1	1
Топола	1	1
Уб	1	1
Ужице	1	1
Ваљево	1	1
Велико Градиште	1	1
Владичин Хан	1	1
Велика Плана	1	1
Врање	1	1
Жабари	1	1
Жабал	1	1
Жагубица	1	1
Житиште	1	1
Зрењанин	1	1
УКУПНО:	102	102

Генерална оцена изјашњавања руководиоца о процени потреба матичара за стручним усавршавањем јесте да постоји потреба за обукама у свим предложеним областима стручног усавршавања.

Редослед области стручног усавршавања према приоритету који су дали руководиоци у процесу изјашњавања је следећи:

- 1) МАТИЧНЕ КЊИГЕ;
- 2) МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ И СТАТУСНА ПИТАЊА СА ИНОСТРАНИМ ЕЛЕМЕНТОМ;
- 3) ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ, БРАК И ЛИЧНО ИМЕ;

- 4) ДРЖАВЉАНСТВО;
- 5) ЛИЧНИ РАЗВОЈ И ВЕШТИНЕ;
- 6) РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА.

IV.ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ КОЈЕ ЈЕ ОСНОВ ЗА ПЛАНИРАЊЕ СЕКТОРСКОГ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ МАТИЧАРА²⁴

Збирни преглед потреба за стручним усавршавањем припремљен је на основу података који су прикупљени у оквиру кључних фаза спроведених у утврђивању потреба за стручним усавршавањем матичара за 2021. годину

Први критеријум за приказ збирног прегледа потреба за стручним усавршавањем матичара према областима и тематским целинама односи се на степен приоритета.

СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ ПО ОБЛАСТИМА И ТЕМАТСКИМ ЦЕЛИНАМА (ВИСОК, СРЕДЊИ, НИЗАК)

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Матичне књиге 2021				
ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Вођење матичних књига – основна обука	311	64	162	85
Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа	360	44	205	111
Посебни управни поступци у области матичних књига	299	41	186	72
Поступци за упис промене података у матичне књиге	398	65	234	99
Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)	449	51	275	123
Управне радње у пословима матичних књига	321	42	191	88
Чување, увид и обнављање матичних књига	198	34	110	54

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Регистар матичних књига 2021				
ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Обука за практичан рад матичара – администратора у Регистру матичних књига	261	38	146	77
Регистар матичних књига – основна обука	179	41	92	46
Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку	157	33	80	44
Регистар матичних књига и размена података у управном поступку	249	30	148	71

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Држављанство 2021				
ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Појам држављанства и прописи о држављанству	208	36	117	55
Стицање и престанак држављанства Републике Србије	283	42	156	85

²⁴НАПОМЕНА: Број матичара у изјашњавању о степену приоритета не кореспондира укупном броју матичара који су учествовали у анкети, већ броју матичара који су се изјаснили за конкретну тематску целину.

Појам држављанства и прописи о држављанству	208	36	117	55
Стицање и престанак држављанства Републике Србије	283	42	156	85

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Породични односи, брак и лично име 2021

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Поступак за одређивање и промену личног имена	303	42	178	83
Родитељско право	223	44	126	53
Упис података о старатељству, усвојењу и пословној способности – обука за практичан рад матичара	280	43	154	83
Услови за закључење и престанак брака	353	55	205	93

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају	469	60	272	137
Међународна правна помоћ у статусним питањима	234	43	126	65
Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус	314	47	180	87
Начин општења у међународном правном саобраћају	325	62	174	89
Сазнање и утврђивање страног права	249	50	125	74

ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Лични развој и вештине матичара 2021

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ МАТИЧАРА	СТЕПЕН ПРИОРИТЕТА		
		НИЗАК	СРЕДЊИ	ВИСОК
Вештине комуникације	259	48	137	74
Организација времена	165	46	80	39
Писана комуникација	200	48	94	58
Превазилажење стреса	283	47	128	108
Развој личне ефикасности и креативности	189	42	90	57
Решавање конфликта	203	41	110	52
Тимови и тимски рад	197	46	102	49

Други критеријум за приказ збирног прегледа потреба за стручним усавршавањем матичара према областима и тематским целинама односи се на:

1. оптимални број матичара за похађање обуке у појединачним тематским целинама према процени руководиоца;
2. приоритетни број матичара за похађање обуке у појединачним тематским целинама према процени руководиоца;
3. број матичара који су самостално изказали потребу за похађање обука у свакој појединачној тематској целини.

Стављањем у узајамни однос реципрочне повезаности ових података са потребама за стручним усавршавањем утврђеним на основу осталих показатеља,

приоритетни број матичара по тематским целинама одражава реалан однос изказаних индивидуалних потреба матичара и предложеног од руководиоца оптималног броја матичара по тематским јединицама.

ПРИОРИТЕТ ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ МАТИЧАРА ПО ТЕМАТСКИМ ЦЕЛИНАМА

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Матичне књиге 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Вођење матичних књига – основна обука	181	138	85
Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа	226	197	111
Посебни управни поступци у области матичних књига	190	157	72
Поступци за упис промене података у матичне књиге	240	189	99
Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)	294	253	123
Управне радње у пословима матичних књига	205	182	88
Чување, увид и обнављање матичних књига	128	107	54

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Регистар матичних књига 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Обука за практичан рад матичара – администратора у Регистру матичних књига	168	141	77
Регистар матичних књига – основна обука	134	114	46
Регистар матичних књига и ажурирање, односно вршење промена у јединственом бирачком списку	85	63	44
Регистар матичних књига и размена података у управном поступку	176	157	71

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Држављанство 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Евиденција о држављанима Републике Србије	151	131	79
Електронска размена података из јединствене евиденције о држављанима Републике Србије	182	155	71
Појам држављанства и прописи о држављанству	137	123	55
Стицање и престанак држављанства Републике Србије	176	149	85

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Породични односи, брак и лично име 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Поступак за одређивање и промену личног имена	187	159	83
Родитељско право	132	115	53
Упис података о старатељству, усвојењу и пословној способности – обука за практичан рад матичара	182	155	83
Услови за закључење и престанак брака	193	157	93

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Легализација јавних исправа у међународном правном саобраћају	309	272	137
Међународна правна помоћ у статусним питањима	157	127	65
Међународне конвенције о издавању исправа које доказују лични статус	211	164	87
Начин општења у међународном правном саобраћају	202	174	89
Сазнање и утврђивање страног права	158	148	74

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА Лични развој и вештине матичара 2021			
ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	ОПТИМАЛАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	ПРИОРИТЕТАН БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ МАТИЧАРА
Вештине комуникације	187	139	74
Организација времена	138	108	39
Писана комуникација	147	120	58
Превазилажење стреса	181	152	108
Развој личне ефикасности и креативности	147	129	57
Решавање конфликта	140	116	52
Тимови и тимски рад	147	121	49

**V. ОБЛАСТИ И ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ ЗА ПРИПРЕМУ
СЕКТОРСКОГ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ МАТИЧАРА ЗА 2021. ГОДИНУ**

У намери да се целовито и веродостојно прикажу сви резултати до којих се дошло у поступку утврђивања потреба за стручним усавршавањем матичара у 2021. години, у претходном делу у интегралном садржају представљене су све потребе матичара у вези са изградњом капацитета и подизањем нивоа знања, вештина и способности матичара за обављање поверених послова матичних књига.

С обзиром да је предлагање области и тематских целина стручног усавршавања, као и броја корисника програма обуке, директно условљено осталим елементима програма обуке (нпр. трајање програма и пројекција трошкова програма), у овом делу садржан је предлог области и тематских целина секторског посебног програма обуке матичара за 2021. годину, сачињен на основу целокупног истраживања и оцене сваког појединачног елемента процене, као и њиховог узајамног односа и реципрочне повезаности.

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА (по обуци)	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Матичне књиге 2021	Вођење матичних књига – основна обука	од 10-100 полазника	Предавање/ комбиновано учење
	Примена прописа у вођењу матичних књига (са посебним освртом на правне ситуације са иностраним елементом)	од 10-100 полазника	Предавање/ комбиновано учење
	Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима и упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
	Посебни управни поступци у области матичних књига	од 10-25 полазника	Радионица/ комбиновано учење
	Управне радње у пословима матичних књига	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење
ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Регистар матичних књига 2021	Обука за практичан рад матичара – администратора у Регистру матичних књига	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење
	Регистар матичних књига и размена података	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Држављанство 2021	Појам, стицање и престанак држављанства – основна обука	од 10-100 полазника	Предавање/ комбиновано учење
	Евиденција о држављанима Републике Србије и размена података	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење

ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Породични односи, брак и лично име 2021	Поступак за одређивање и промену личног имена	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
	Родитељско право	од 10-100 полазника	Предавање/ комбиновано учење
	Услови за закључење и престанак брака	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Међународне конвенције и статусна питања са иностраним елементом 2021	Матичне књиге и статусна питања са иностраним елементом	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
	Међународне конвенције и легализација јавних исправа у личној статусу грађана	од 10-35 полазника	Семинар/ комбиновано учење
ОБЛАСТ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА	БРОЈ МАТИЧАРА	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА
Лични развој и вештине матичара 2021	Вештине комуникације	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење
	Превазилажење стреса	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење
	Решавање конфликта	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење
	Тимови и тимски рад	од 10-25 полазника	Тренинг/ комбиновано учење

VI. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Закључна оцена анализе јесте да постоји висок степен потребе матичара, али и њихових руководилаца за унапређење капацитета и стицање нових знања и вештина, односно способности ове категорије запослених у јединицама локалне самоуправе.

Потреба стручног усавршавања матичара у овој анализи сагледана је са аспекта утврђених критеријума, између осталог, са становишта:

- новодонетих прописа који уређују област матичних књига, као и велики број обавезујућих правних аката са иностраним/међународним елементом (мултилатералног или билатералног карактера);
- извршавања законом прописаних обавеза у утврђеним роковима;
- поступања у вези са укинутим или поништеним управним актима који су били предмет контроле;
- законитог и сврсисходног рада органа којима су поверени послови матичних књига, укључујући и оцену општег стања коју су дали руководиоци тих органа;
- резултата вредновања Секторског посебног програма обуке матичара за 2020. годину, од стране полазника и реализатора обука.

Несумњив утицај на утврђивање потреба имала је и оцена сложености послова матичара, односно поступака који они воде примењујући велики број норматива домаћег, колизивног и међународног карактера, као и места и улоге матичних књига у систему службених евиденција о грађанима у Републици Србији.

Такође, оцена високог степена приоритета за стручним усавршавањем матичара објективизирана је статистичким показатељима који указују на врсту и обим послова матичара који захтевају континуирано унапређење њихових знања и вештина, односно способности, са циљем законитог, предвидивог, делотворног и економичног поступања органа којима су поверени послови матичних књига, али и заштите грађана који своја права остварују у овој области.

Овом приликом наводе се само неки од тих показатеља за период од 1. јануара до 31. октобра 2020. године:

1. број уписа у матичне књиге – 700.915;
2. број издатих извода из матичних књига – 1.241.043;
3. број извршених накнадних забелешки у матичним књигама – 3.076.534;
4. број увида других органа у податке о којима се евиденција води у матичним књигама – 3.285.342.

Није занемарљива и чињеница да су матичари једна од категорија запослених у јавној управи који остварују свакодневни непосредан рад са странкама, те им је потребна континуирана подршка у изградњи капацитета и стицање специфичних знања и вештина које доприносе унапређеној личној ефикасности и креативности, комуникацији, решавању конфликта и ефикаснијем и ефективнијем доношењу одлука.

И на крају, посебан мотивациони фактор јесте заинтересованост матичара и њихових руководилаца за учешће у секторском посебном стручном усавршавању матичара, једнако кроз процес утврђивања потреба, као и кроз похађање програма обуке.

**Управа
по мери
свих нас**

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ